

Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

Beograd, Branka Krsmanovića 13

Tel/Fax: 011 2402 098, Tel: 011 2400 227

E-mail: komdel@ttigroup.co.rs www.ttigroup.co.rs

Stručna služba: **TTI Group** d.o.o. Beograd

Beograd, april 2017. godine

INFORMACIJA 13

ANEKS POSEBNOG KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA JAVNA PREDUZEĆA U KOMUNALNOJ DELATNOSTI NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

Reprezentativni sindikati u komunalnoj delatnosti organizovani za teritoriju Republike Srbije (Sindikat zaposlenih u komunalno-stambenoj delatnosti Srbije i Granski sindikat javnih saobraćajnih i komunalnih delatnosti „Nezavisnost”) sa jedne i Vlada Republike Srbije sa druge strane, 23. marta 2017. godine zaključili su *Aneks I Posebnog kolektivnog ugovora za javna preduzeća u komunalnoj delatnosti na teritoriji Republike Srbije* (Službeni glasnik RS 036/2017 od 13.04.2017. godine) koji **stupa na snagu** osmog dana od dana objavljivanja, odnosno **21-og aprila** ove godine.

Aneksom Posebnog kolektivnog ugovora izvršena je samo izmena i dopuna člana 67 PKU kojim se uređuje pravo zaposlenih na solidarnu pomoć. Sve druge odredbe PKU (Službeni glasnik RS, broj 27 od 18. marta 2015. godine) ostale su nepromenjene.

Izmene i dopune člana 67. koje su predmet ovog Aneksa, radi lakšeg razumevanja, dajemo u formi prečišćenog teksta u kome su boldovanim slovima naglašene izmenjene odredbe:

Član 67.

Zaposleni ima pravo na solidarnu pomoć u slučaju:

- 1) duže ili teže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice;
- 2) nabavke medicinsko-tehničkih pomagala za rehabilitaciju zaposlenog ili člana njegove uže porodice;
- 3) zdravstvene rehabilitacije zaposlenog;
- 4) nastanka teže invalidnosti zaposlenog;
- 5) nabavke lekova za zaposlenog ili člana uže porodice.

Visina pomoći u toku godine, u slučajevima utvrđenim u stavu 1. ovog člana priznaje se na osnovu uredne dokumentacije do visine jednog neoporezivog iznosa predviđen Zakonom o porezu na dohodak građana.

U slučajevima utvrđenim u stavu 1. tač. 2), 3) i 5) ovog člana visina pomoći u toku godine priznaje se ako ovo pravo nije ostvareno na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Članom uže porodice iz stava 1. ovog člana smatra se: bračni i vanbračni drug, dete rođeno u braku i van braka, pastorak, usvojenik i druga lica prema kojima zaposleni ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Poslodavac može da isplati solidarnu pomoć zaposlenom u skladu sa **svojim** opštim aktom **i pod uslovom da za to ima obezbeđena finansijska sredstva** ~~za slučajeve~~:

- 1) **radi** ublažavanja posledica elementarnih ili drugih nepogoda,
- 2) **radi** pružanja pomoći porodici umrlog zaposlenog ~~i u drugim slučajevima određenim opštim aktom~~,
- 3) **u drugim slučajevima određenim opštim aktom.**

Ako se, u slučaju iz stava 5. tačka 3) ovog člana, solidarna pomoć dodeljuje zaposlenima radi ublažavanja nepovoljnog materijalnog položaja, iznos te pomoći na godišnjem nivou, utvrdiće se za svakog zaposlenog u visini proizvoda minimalne cene rada u skladu sa zakonom i prosečnog mesečnog fonda od 174 sata.

U odnosu na ranije uređenje pitanja solidarne pomoći, ovim Aneksom PKU dodatno je naglašeno da se solidarna pomoć može isplatiti i „**radi ublažavanja nepovoljnog materijalnog položaja**“ zaposlenih, ali uz prethodne uslove **(1) da je takva mogućnost predviđena opštim aktom** (pojedinačni kolektivni ugovor ili pravilnik o radu) i **(2) da poslodavac „za to ima obezbeđena finansijska sredstva“**.

Ako su ta dva uslova ispunjena, svakom zaposlenom solidarna pomoć se može obračunati i isplatiti, ali **u fiksnom godišnjem iznosu** koji je proizvod minimalne cene rada (za 2017-tu je to 130 dinara po času) i prosečnog mesečnog fonda od 174 sata (ukupno **22.620 dinara**).

Već na prvi pogled lako je uočiti da se ovde radi samo o mogućnosti, a ne i o obavezi poslodavca da zaposlenima isplaćuje solidarnu pomoć. Uz to treba imati u vidu da makar u ovoj kalendarskoj godini, većina naših javnih komunalnih preduzeća po ovom osnovu neće ni moći da isplati solidarnu pomoć svojim zaposlenima. Naime, čak i ona JKP koja su svojim opštim aktima predvidela mogućnost da se zaposlenima isplaćuje solidarna pomoć radi ublažavanja njihovog nepovoljnog materijalnog položaja, možda neće moći to i da realizuju ukoliko godišnjim programom za 2017-tu godinu za tu namenu nisu obezbeđena sredstva.

Sa druge strane Zakon o javnim preduzećima koji reguliše pravni položaj svih javnih pa i komunalnih preduzeća, praktično ograničava mogućnost rebalansa godišnjeg programa poslovanja tako što u stavu 2. člana 60 stoji sledeće: „*Izmene i dopune godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja mogu se vršiti isključivo iz strateških i državnih interesa ili ukoliko se bitno promene okolnosti u kojima javno preduzeće posluje.*“

Bez obzira na sva navedena ograničenja, ako za to postoje preduslovi, javna komunalna preduzeća treba da nastoje da zaposlenima jednokratno ili u ratama isplate solidarnu pomoć po osnovu ublažavanja nepovoljnog materijalnog položaja. Pogotovu se to odnosi na JKP kod kojih je standard zaposlenih nizak i kod kojih je prosečna zarada sa svim dodacima i naknadama niža od republičkog ili opštinskog proseka. A takvi su, kao što pokazuju KOMDEL-ove informacije o visini zarada, nažalost u većini.